

Szerkesztői jegyzet: A KKV szervezetek sajátos szükségletei a szociális párbeszédben való erőteljesebb részvételhez

A nemzeti szintű szociális párbeszédben való részvétel mindig nagyobb erőfeszítést követelt meg a KKV-tól, mint a nagyvállalatoktól. Amint arra korábbi hírleveleinkben már utaltunk, a KKV-k sajátos problémákkal szembesülnek ebben a tekintetben. A KKV-k számára adott jogi és társadalmi előfeltételek az uniós országokban a szociális párbeszédben betöltött szerepük szempontjából jelentős okozói az országoként tapasztalható különbségeknek a tagság ereje és reprezentativitása terén.

Az UEAPME által támogatott, a horvát, cseh, észt, magyar, máltai, lengyel, román, szlovén és török KKV szervezetek európai szociális párbeszédben való részvételének fejlesztését célzó PEGASE projekt keretében egy felmérés készült. Ez a felmérés rávilágított néhány érdekes jellemzőre a KKV szövetségek szociális párbeszédben való részvételének valóságáról, amelynek ismeretében fel lehet építeni ezeknek a szervezeteknek az erőteljesebb részvételét.

Valójában a fent említett nehézségek ellenére, ezeknek az országoknak a KKV szervezetei az adott nemzetek körülményeit figyelembe véve képesek voltak partneri státuszukat felépíteni a szociális párbeszédben, tripartit szinten. A KKV szervezetek részt vesznek a szociális párbeszéd

háromoldalú intézményeiben, amelyeknek főleg tanácsadói szerepük van a PEGASE projekt 9 országában. Egyedül Észtországban nem formalizált az egyeztetés a Kormány és a KKV szövetség között.

Ezzel ellentétben, a nemzeti szintű kétoldalú szociális párbeszéd teljesen máshogy alakult a PEGASE projektben résztvevő országokban. Valójában a KKV szövetségek többsége nem vesz részt közvetlen tárgyalásokban, vagy kollektív szerződések aláírásában. A vállalati szintű tárgyalások a jellemzőek és a dolgozóknak közvetlen kapcsolatuk van a vállalkozókkal. A szociális párbeszéd ezért nagymértékben a vállalati szinten folyik, de a kis- és mikrovállalkozásoknál kevésbé intézményesített jelleggel, tekintettel méretükre és munkaszervezetükre, ami egész Európára jellemző. Ezt ismerte el az ETUC és az UEAPME egy korábbi, a szociális párbeszédéről szóló nyilatkozatukban, mely így szólt: "az ETUC és az UEAPME hangsúlyozzák a munkaadók, munkavállalók és reprezentatív szervezeteik közötti szociális párbeszéd szerepét és előnyeit a munkaszervezés modernizálása terén, minden szinten. Az UEAPME és az ETUC együttesen elismerik a kis vállalkozások munkakörnyezetének, munkaviszonyainak sajátosságait jellemzőknek a következményeit az

alkalmazottak képviseletének szervezetére és struktúrájára".

A legjobb mód a kis vállalkozások számára a szociális párbeszéd megszervezésére, valamint a KKV szövetségek számára a szakszervezetekkel való kölcsönös elismerés folyamatának az elindítására egy jó ágazati és/vagy területi szociális párbeszéd, melyben a szociális partnerek és különösen a munkaadók egyesíthetik erőforrásaikat és szaktudásukat és olyan megegyezésekre juthatnak, melyek jobban igazodnak a legkisebb vállalkozásokhoz.

A KKV szövetségek összehangolása a többi munkaadói szervezettel szintén kulcskérdés a szociális párbeszédben való részvétel kapcsán a kölcsönös elismerés kiépítése érdekében. Miközben a munkaadói szervezetek viszonya egyértelmű a háromoldalú szociális párbeszédben, addig a kétoldalú szociális párbeszédben éppen ellenkezőleg, ez nem fejlődött ki kellőképpen.

Megvizsgálva a szociális párbeszéd rövid és középtávú helyzetének alakulását, amely kérdésnek a nemzeti szintű szociális párbeszéd intézményi vonatkozásai is részét képezik, szembetűnő, az összes KKV szervezet pozitív hozzáállása és az, hogy lépéseket tettek a szociális

(folytatás a 4. oldalon)

TOVÁBBI TÉMÁK EBBEN A SZÁMBAN:

- P. 2 Brüsszelben sor került a PEGASE második munkaértekezletére
- P. 2/3 Fókuszban: Az ESZA felhasználása Lengyelországban, testvérszervezetek támogatják a kapacitásfejlesztést Belgiumban
- P. 3 Európai Szociális Alap 2014-20: itt az idő, hogy a szociális partnerek cselekedjenek

FÓKUSZBAN:

Az ESZA - finanszírozás használata a kapacitásépítésben - a Lengyel Kézműves Szövetség (ZRP) perspektívája

A 2007-2013-as pénzügyi terv a nemzeti szociális partnerek számára kedvező feltételeket biztosított kapacitásépítésre és -fejlesztésre, főként az általános és az ESZA -rendeletben szereplő konkrét cikkeknek és hivatkozásoknak köszönhetően.

Az ESZA elkövetkezendő évekre vonatkozó formáját illető jelenlegi viták és az érdekelt felek által folytatott munka csúcán érdemes átgondolni, hogy melyek az ESZA intézkedések szociális partnerek általi sikeres alkalmazásának előfeltételei.

A ZRP szerint a 2007-2013-as pénzügyi terv nem volt szerencsés időszak a KKV-szervezetek számára. Az ESZA - szabályok és a nemzeti végrehajtás feltételei eléggé bonyolultnak bizonyultak, a KKV-kézműves közösség számára időnként túlfelül bonyolultnak. Számos akadály merült fel már a kezdetekben, mások később jelentek meg. A ZRP ennek ellenére sikeresen nyújtott be és hajtott végre számos, kapacitását támogató ESZA - projektet. Regionális kézműves- és kisvállalkozói kamaráink szintén eléggé sikeresek voltak ezen a téren.

Véleményünk szerint a siker előfeltételei a következők:

- Nagy múltú és sokrétű tapasztalat, amely a számos EU-s finanszírozású projektben való részvételből származik (pl. PHARE, EQUAL a korábbi EK-költségvetésekből), szociális párbeszéddel és/vagy szociálpolitikai fókusszal vagy komponensekkel.
- Közös projekteket és kezdeményezéseket végrehajtó partnerségekben és hálózatokban (UEAPME szakszervezet, munkaadói szervezetek, NGO-k, agytrösztök stb.), illetve a széleskörű kommunikációs készségekkel és multikulturális tapasztalattal rendelkező személyekkel való együttműködés során szerzett tapasztalat.
- Érdekképviselői szociális partner hivatalos státusza, amely hozzáférést biztosít a szociális partnerekre korlátozó döntéshozatali folyamatokhoz, főként a Nemzeti Stratégiai Referenciakereteket, valamint nemzeti és regionális szintű programjaikat illetően (minden szakaszban: tervezés, végrehajtás, monitoring és értékelés).
- A ZRP munkatársai szakértelmének párhuzamos fejlesztése két területen: szociális párbeszéd és annak eszközei, valamint az EU-finanszírozás.

Függetlenül attól, hogy mi lesz a 2014-2020-as időszakra vonatkozó ESZA-ról szóló vita eredménye, a fent említett értékeket nem szabad elveszni hagyni.

Edyta Doboszynska, ZRP, Lengyelország

Brüsszelben megtartották a második munkaértekezletet

A második PEGASE EU szociális párbeszéd munkaértekezletére 2012. június 12-13-án került sor Brüsszelben

A PEGASE hálózat második munkaértekezletét tartotta az UEAPME székházában a KKV-k szociális partnerei és vállalkozói szervezetek kapacitásépítése témakörében. Az UEAPME szociális ügyekért felelős igazgatója üdvözölte a résztvevőket és emlékeztetett a projekt célkitűzésére. A délelőtti ülés egy, az UEAPME és az Avignoni Akadémia koordinációja keretében készült tanulmány eredményeivel foglalkozott, amelynek témája a KKV-k vállalkozói érdekszövetségeinek alapításához szükséges alapfeltételek illetve e szövetségek státusza a szociális párbeszédet illetően. A tanulmány és az azzal kapcsolatos viták megerősítették, hogy mennyire nehéz a KKV-k számára az önszerveződés, valamint a fenntarthatóság megőrzése, illetve hogy mekkora szükségük van a külső támogatásra - legyen az kormányzati vagy nagy vállalkozói szövetségektől érkező támogatás. Kiemelték azt is, hogy az erős és befolyásos KKV-szervezetek alapvető fontosságúak a demokrácia tiszteletben tartása és a szociális párbeszéd minden szintjében való teljes jogú partneri részvétel szempontjából, figyelembe véve azok sokféleségét.

Hoffmann asszony (UEAPME) és Palmieri úr (Avignoni Akadémia) ismertette egy kérdőív megállapításait, amelyet az ipari kapcsolatok és a KKV-k szerepe az adott tagállamban témakörében küldtek ki a tagoknak, az első szintézis kiegészítéseként. Mivel a KKV-k lefedettsége a kollektív tárgyalások és a kétoldalú szociális párbeszéd során többnyire gyenge, a megjegyzések kitértek főként arra, hogy hogyan lehet magasabb szinten jobban csoportosítani az erőforrásokat, illetve kapcsolatokat kialakítani szektorális vagy területi szociális párbeszéd szintjén, továbbá hogyan lehet jobban felhasználni a különböző eszközöket, hozzá igazítva azok módszertanát és

tartalmát a KKV-k igényeihez. A délután során két konkrét esetet mutattak be az UEAPME lengyel és belga tagszervezetének szakértői. A ZRP-tól Doboszynska asszony ismertette az Európai Szociális Alap (ESZA) kapacitásépítésre történő sikeres felhasználását Lengyelországban. Kiemelte, mennyire fontos a szilárd jogalap és a ZRP szociális partneri státusza az ESZA befolyásolásában Lengyelországban, valamint a ZRP által az ESZA-ból finanszírozott projektekkal megvalósult szociális párbeszédben megszerzett pozitív tudás és tapasztalat (*lásd keretes írásunkat*).

Willems asszony pedig felvázolta az UNIZO által megvalósított különböző projekteket, amelyek támogatják az új tagállamokban és a tagjelölt országokban a KKV-szervezetek létrehozását. Részesülhetnek a testvérszervezetek közötti fokozott, akár határon átnyúló együttműködésből, valamint a tudás és a helyes gyakorlatok cseréjéből arra vonatkozóan, hogyan vonzzanak új tagokat és növeljék a képviselői erejüket a tagok számára nyújtott személyre szabott szolgáltatások fejlesztésével (*lásd keretes írásunkat a következő oldalon*).

A PEGASE weboldallal és hírlevéllel kapcsolatban Longu úr, az UEAPME sajtósa tájékoztatta a résztvevőket a legújabb fejleményekről. Bemutatta a PEGASE-projekt átalakított weboldalát, amely kiegészült egy "csak tagoknak" résszel, amelyhez a partnerek már megkapták a belépési adatokat. Az ötletbörze kitért mind a weboldal lehetséges kiegészítéseire mind pedig a PEGASE hírlevélre, elsősorban a tartalomra és a lehetséges fejlesztésekre vonatkozó technikai részletekre összpontosítva. A hírlevelet nagyon pozitívan fogadta minden tag, és rendkívül hasznos eszköznek találta, amelyet továbbíthatnak a hazai tagoknak.

Végül Volozinskis asszony lezárta az első napot, kiemelve főként annak fontosságát, hogy az októberi harmadik és egyben utolsó PEGASE-értekezletet követően tovább gondolkozzanak a PEGASE-hálózat tevékenységei lehetséges folytatásának formájáról és tartalmáról. A második napon a PEGASE-tagok újra részt vehettek az UEAPME szociális ügyekkel foglalkozó bizottságának ülésén.

Az Európai Szociális Alap 2014-2020 között: eljött az idő, hogy a szociális partnerek cselekedjenek

2011. októberében az Európai Bizottság közzétette rendelettervezetét az Európai Szociális Alappal kapcsolatban, a Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap 2014-2020-ra vonatkozó csomagja keretében. A rendelet most az Európai Parlament és a Tanács jóváhagyására vár. Az új javaslat nagyrészt megfelel az UEAPME régóta fennálló kérésének a partnerség és a "többszintű kormányzás" tekintetében, azaz hogy valósuljon meg az állami és magánpartnerek, pl. a szociális partnerek bevonása a kohéziós politika minden szintjén.

Az ESZA a fő eszköze az "Európa 2020" stratégia végrehajtásának a foglalkoztatás, munkaerőpiac, mobilitás, oktatás és képzés, valamint a társadalmi befogadás terén. Hozzájárulhat a válság leküzdéséhez és a fellendülés támogatásához.

Az UEAPME a kezdetektől fogva pozitívan fogadta a Strukturális Alapok számára előirányzott költségvetési kötelezettségvállalások magas szintjét, a KKV-k versenyképességére és innovációs tevékenységére fordítandó költségvetést, valamint az "Európa 2020" stratégia célkitűzéseihez való alkalmazkodást.

Az ESZÁ-val kapcsolatban az UEAPME egyetértett az alábbiakkal:

- a 4 prioritásra való koncentráció elve, ahol a fiatalok foglalkoztatása és a munkanélküliség elleni küzdelem szerepel az első helyen;

- a több alapról történő finanszírozáson alapuló új megközelítés

- a "többszintű kormányzás" bevezetése és a partnerség elvének alkalmazása minden strukturális alapra vonatkozóan;

- a szociális partnerek szerepvállalása a nemzeti partnerségi szerződésekben, operatív programokban és a programok értékelésében;

- adminisztratív és finanszírozási egyszerűsítések;

- eredményorientált projektek;

- a szociális partnerek kapacitásépítésének további támogatása, annak érdekében, hogy képesek legyenek gazdasági kulcsszereplői szerepüket megfelelően betölteni.

Ugyanakkor a problémásabb aspektusokra is kitértek:

- A partnerséggel kapcsolatban szükséges jobban elismerni a szociális partnerek különleges szerepét a foglalkoztatás és oktatás, ismeretek és

életen át tartó tanulás tematikus célkitűzéseiben.

- A beruházási prioritásoknál a szakoktatást és -képzést, az ipari tanulói rendszer fejlesztését és az üzletátruházásokat kellett volna konkrétan megemlíteni.

Sajnos komolyak az aggályok a Tanácsban zajló viták jelenlegi állásával kapcsolatban, ahol nagyon is megkérdőjelezzik a partnerség elvét.

Erre az aggasztó trendre reagálva az Európai Szociális Partnerek egy közös levelet írtak a Parlamentnek, arra figyelmeztetve, hogy a szociális partnerek kimaradhatnak az ESZÁ-ból. Üdvözlöttük az új "Európai Magatartási Kódexet" a partnerséget illetően, és felhívtuk a figyelmet arra, hogy tovább kell támogatni a szociális párbeszéd fejlődését a szociális partnerek kapacitásépítésének javításával. Közösén kértük a tagállamokat, hogy az ESZA-erőforrások 2%-át különítsék el a szociális partnerek által folytatott tevékenységekre. Ragaszkodtunk ahhoz, hogy a szociális partnerek kapjanak technikai segítséget kapacitásuk és koordinációjuk erősítéséhez, valamint a szakbizottságokban és döntéshozatali eljárásokban történő részvételhez, amelyek meghatározzák és végrehajtják az operatív programokat minden szinten.

Az Európai Parlament most készíti el jelentését, amelyet júliusban szavaznak meg a Foglalkoztatási Szakbizottságban. Morin-Chartier asszony, a jelentéstevő pozitívan állt hozzá a partnerség elvéhez, valamint a szociális partnerek és a civil társadalom kormányzásban történő erősebb szerepvállalásához.

Ezzel szemben a Tanács jelentősen felhívja a partnerség elvét, a szociális partnerek részvételével együtt, illetve azt a kötelezettségét, amely szerint külön költségvetést kell biztosítani a kapacitásépítésre és a szociális párbeszéd fejlesztésére.

A Tanács június 26-án fogadta el a **"Tematikus koncentrációról" szóló csomagot**, amely egyike a strukturális alapokról, pl. az ESZÁ-ról szóló 6 tárgyalási csomagnak.

Elérkezett az idő tehát, hogy a nemzeti szociális partnerek lobbizzanak kormányuknál, hogy megkapják a szociális partnerek kapacitásépítésére vonatkozó költségvetést, és biztosítsák a partnerségi és a "többszintű kormányzási" elv teljes körű megvalósítását.

FÓKUSZBAN:

A KKV-szervezetek kapacitásépítését támogató testvérszervezetek - az UNIZO, a flamand KKV-szervezet tevékenységei

A 90-es évek elejétől kezdve az UNIZO projekteket valósított meg a testvérszervezetek kapacitásépítésének terén az új tagállamokban 3 területen: szociális párbeszéd és érdekképviselés, szolgáltatások a tagvállalkozók számára és szervezeti struktúra.

A "szociális párbeszéd és érdekképviselés" témakörében az UNIZO kiemelte, mennyire fontos a szociális párbeszédben és az érdekképviselésben elért eredményeket a hatóságok felé továbbítani, hogy így a tagvállalkozók számára konkrét előnyös helyzeteket teremthessenek. Ily módon hajlandóbbak lesznek tagdíjat fizetni. Elismert szociális partnerként kellően hitelesek a hatóságok felé és érvényesíteni tudják a döntéshozatali folyamatokban való részvételi igényüket minden szinten.

A tagdíjakon túl az EU által finanszírozott projektek és szponzori szolgáltatások külön finanszírozási forrást jelentenek. Ezeket a vállalat életciklusa során is ki lehet terjeszteni: az információ és támogatás nyújtásától a mentori programokig és a napi irányítást elősegítő ellenőrző listáktól a tanácsadásig.

Számos megoldásról esett szó annak kapcsán, hogy a KKV-szervezeteket hogyan lehetne a legjobban megszervezni és partnerségeket létrehozni, pl. az ágazati szervezetekkel való lehetséges együttműködés, KKV-szolgáltatókkal kötött szövetség, képzési rendszerek kézművesek számára, konkrét célcsoportokkal foglalkozó szervezetek létrehozása.

Az UNIZO nem csupán hozzájárult a testvérszervezetek kapacitásépítéséhez, de növelte az együttműködést a testvérszervezetek között, ösztönözte a határon átnyúló együttműködést, és segítette a tapasztalatcserét, aminek eredményeként új ötletek születtek és jobban átláthatóak a legjobb gyakorlatokat.

Véronique Willems
UNIZO
Belgium

(folytatás az 1. oldalról)

párbeszédben való részvételük javítására.

A múlthoz képest a KKV szervezetek most jobban tudatában vannak a szociális párbeszédben való részvételnek a tagság növekedésére gyakorolt jótékony hatásával. Ennek az összefüggésnek nyilvánvalóvá kell válnia a tagjaik felé irányuló tevékenységükben. A KKV szövetségek olyan mértékben fognak növekedni, amilyen mértékben a szervezet képes lesz bemutatni tagjainak a munkát, amelyet a KKV-k érdekeinek védelmében végeznek, valamint azt, hogy a szociális párbeszéd nemzeti és európai szinten az a terep, amelyen érdekeiket meg lehet védeni.

Figyelembe véve néhány a PEAGASE projekt során felmerült érdekes mozzanatot, beazonosíthatóvá váltak egyes a KKV szervezeteknek a szociális párbeszédben való erőteljesebb részvételéhez szükséges sajátos előfeltételek.

A szociális párbeszéd intézményeiben való közös részvétel kiaknázható oly módon is, hogy további lépéseket tesznek a szociális partnerek egymás kölcsönös elismerése terén KKV szinten is. Innen továbblépve a nemzeti szintű ágazatközi szociális párbeszédben való részvétel különböző formáit szorgalmazhatják a KKV szövetségek, mint például az előzetes konzultációt, a

megfigyelőként való részvételt a tárgyalásokon, segítségnyújtó és támogató szerepkört.

Ebben a kísérletben elképzelhető a többi szakmai szövetséggel való együttműködési lehetőségek teljes skálájának kiaknázása, megerősítendő a kapcsolatokat és csökkentendő a széttagoltságot, abból a célból, hogy a KKV-k érdekeinek a képviselőite megerősödjön a szociális párbeszédben.

A vállalati szintű tárgyalások, amint azt említettük, terepei lehetnek a KKV-k szükségletei kihangsúlyozásának a szociális párbeszédben, a vállalkozók tárgyalási jártasságai továbbfejlesztésének, a magasabb szintű szociális párbeszéd megszervezésének és továbbfejlesztésének, illetve annak, hogy kapcsolatok épüljenek ki az ágazati vagy a területi szociális párbeszédrel.

Sok esetben nyilvánvaló az európai szociális párbeszéd hatása. A PEAGASE országokban aláírt kollektív szerződések és az európai szociális párbeszéd eredményei közötti kapcsolatokat elemezve látni lehet, hogy nyilvánvaló utalások vannak az uniós szinten folyó munkára, például olyan ügyekben, mint a munkahelyi stressz, a zaklatás és erőszak, vagy a távmunka melyeket (például Lengyelországban) az európai szociális párbeszédre hivatkozva

tárgyaltak meg. Csehországban jelenleg is tárgyalások folynak a „befogadó munkaerőpiacról”, a folyamatos képzésről, az élethosszig tartó tanulásról, a nemi egyenlőségről, a munkahelyi stresszről és zaklatásról, az öregedés politikáról és nyugdíjról valamint az erőszakról. Horvátországban egyes ágazatokban (mint például a kiadóknaál) világos utalásokat tesznek az európai szociális párbeszédre.

A KKV-k szociális párbeszédben való részvételének minden vonatkozása befolyásolhatja helyzetük javításának a folyamatát.

Az európai szociális párbeszéd eredményeire való hivatkozás végső soron egy fontos gyakorlat, ami segíthet a KKV szövetségeknek nem csak abban, hogy megjelenítsék és kifejezzék a KKV-k szükségleteit, hanem abban is, hogy a szociális párbeszéd integráns része legyen a szervezet növekedési stratégiájának, a tagság ereje és az országos reprezentativitás érdekében.

Blando Palmieri

Avignoni Akadémia

A PEGASE projektről

A PEGASE projekt célja, hogy megerősítse az UEAPME 11 kézműipari, kis- és közepes vállalkozásokat képviselő tagszervezetének kapacitásait 7 “új” Tagállamban és 2 Tagjelölt országban, támogatva aktív részvételüket az Európai Szociális Párbeszédben.

Az elérendő fő célok a következők:

- a) Az EU Szociális Párbeszéd eljárásainak és döntéshozatalának világosabb megértése a nemzeti tagszervezetekben,
- b) Testre szabott információk a kis- és mikrovállalkozásoknak és
- c) Jobb képességek a kis- és mikrovállalkozások érdekeinek megjelenítésére az ESZP menetrendjében.

A projektet az UEAPME hajtja végre az Avignoni Akadémia támogatásával. 2011. november 28-án vette kezdetét és 13 hónapon át, 2012 decemberéig tart.

Ez a projekt az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósul meg.